

tul, üks omapärasemaid ja mõjukamaid hauahiseid Eestis. Ka puht-arhitektuurskulptuuri alal leidub K-i toodangus näiteid Tallinnas Riigikogu hoone, Gloria Palace'i, EKA maja jm. sise- ja välisosas. — K-i rohkearvulises keraamikatoodangus esinevad ta enda skulptuurtööde (peade, loomafiguuride) paljundused ning lihtsajoonelised, maitsekad, kohati tagasihoidlikult looma- või taimemotiiviga kaunistatud vaasid, astjad, urnid, serviisid jne. väga mitmesuguseis materjalides, alates lihtsast kivisaunõust kuni portselani kvaliteedile lähenevate, kõrgkuumuses põletatud hinnaliste esemeteni. Ta peamine huvi oli suunatud aga kõrgläike-, maa-, matt-, soola-, suitsujt. glasuuride vaheldusrikaste värvivärvide saavutamisele; selles ta jõudis suure täiuslikkusele. Ta keraamikatoodangut on levinud nii kodu- kui ka välismaal. — K-i mitmekülgne looming moodustab eesti kunsti jäädava väärtusega põhivara, millel on olnud suundamäärav tähtsus moodsate vormiprobleemide ülekandmisel eesti skulptuuri kui ka selle aine valdkondade ja tehniliste käsitusviiside avardamisel. Ta isikupäraselt läbituntud, rahvuslikult ilmestatud looming on ärritanud tõsiselt huvi ka esinemistel välismaal (Pariisis, Soomes, Lätis, Nõukogude Venes). Ta töid leidub Tartu ja Tallinna muuseumis, Helsingi Ateneumis, Riia, Leningradi, Moskva, Pariisi, Buenos Aires'e jt. kunstimuuseumis, peamiselt aga erakogudes kodu- ja välismaal.

Post. 1906, nr. 230, 1907, nr. 58, 1916, nr. 47 (J. Kompus), 1927, nr. 60, 1935, nr. 282 (R. Paris), 304, 306; „Vaba Maa“ 1921, nr. 113, 1923, nr. 214, 1924, nr. 173, 1926, nr. 184, 244, 276, 1927, nr. 21, 22, 51, 52, 82, 225, 227, 228, 288, 1928, nr. 35, 1930, nr. 208, 1935, nr. 243, 249 (Alfr. Vaga), 265; Pvl. 1923, nr. 262 (H. Kompus), 1926, nr. 90 (J. K., Üks õnnetu seadus), 245, 247 ja 249 (J. K., E. K. K. K. V kunstinäitus), 261 ja 263 (J. K., Eesti Kunstnikkude Liidu IV kunstinäitus), 335, 353, 1927, nr. 61, 312, 313, 326, 1935, nr. 285 (H. Kompus), 310; „Revaler Bote“ 1928, nr. 51 (A. Behrsing); „Vaba Sõna“ 1934, nr. 118; „Uus Eesti“ 1935, nr. 30 (E. Hubel, L. Soenberg), 53; EKS-i Aastaraa-

mat IX (1917), lk. 132 (J. Kompus); „Agu“ 1923, nr. 40 (Alfr. Vaga), 1924, nr. 7 ja 19 (Ha Ko[mpus]); Hoiarõnk, Kaasaegsed (1926), lk. 27; F. Kull, Mäsumehi ja boheemlasi (1933), lk. 96 jj.; „Looming“ 1935, nr. 9 (M. Laarmann, H. Kompus); R. Paris, Uuem eesti kunst (1935), lk. 63—66, jm. saadud andmed.

V. Em.

*KOPPEL, Henrik (Heinrich), arstiteadlane, ülikooli- ja seltskonnategelane, oli Tartu ülikooli rektoriks detsembrist 1928 ja üliõpilasajade prorektoriks 1928—31, läks pensionile jaanuaris 1934. — K. on arstiteadlasena aidanud teenekalt kaasa kõrva-, nina- ja kurguhaiguste eriala väljaarendamisele iseseisvaks teaduslikuks distsipliiniks. Ta oli Veneemaal üks väheseid õpetlasi, kes viis selle eriala õppeainena ülikooli ja hakkas andma sellesisulist spetsiaalõpetust. K-i rektoriks oleku ajal arendati välja Tartu ülikooli teadus- ja õppeasutiseks administratiivsel, majanduslikul ja õpetuslikul alal. Ülikooli juhtimise ja eestistamise töös, milleks ta rakendus kogu selle aja kestel suure energiaga ja oskusega, omab K. väga silmapaistvaid teeneid. Ta on töötanud aktiivselt kaasa ka Loodusuurijate Seltsis (Tartus), zooloogiamuuseumi arendamisel ja Saaremaal Kuusnõmmel asetseva ülikooli bioloogiajaama loomisel; viimasele alluvad otseselt looduskaitse alad Vilsandis, Vaika saartel ja Harilaiul. 1928. a. algatas K. Õp. E. S-s eesti keele asjaajamise keeleks tarvituselevõtmise küsimuse; selle läbiviimise järel läks Õp. E. S-i juhtimine 1929. a. täielikult eestlaste kätte. Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi (ENKS) esimehena on ta olnud selle kuratooriumi esimeheks 1930—36 ja ENKS-i kooli sihtasutiseks muutmise a-st 1936 peale ka viimase esimeheks. ERM-i Ühingu juhatuse esimeheks on K. a-st 1929 ja kuulub Ühingu esindajana 1931. a. loodud ERM-i sihtasutise hoolekogu ja valituse koosseisu algusest peale; viimase esimeheks on ta ühtlasi a-st 1938. E. Hüpoteeqipanga juhatuse abiesimeheks on K. a-st 1934 ja kindlustusselts „Eesti“ nõukogu esimeheks a-st 1937. Ta on teotsenud veel Tiisikuse Vastu Võitlemise Seltsis, E. Tuberkuloosi Vastu Võitlemise Liidus ja siis (a-st 1937) E. Tuberkuloosi Vastu Võitle-